

J.M. TROSKA:

PAPRSKY ŽIVOTA A SMRTI

J. M. TROSKA
PAPRSKY ŽIVOTA A SMRTI

Copyright © J.M.Troska - heirs c/o DILIA, 2013
Cover © OOA-S, o.s, 2013

ISBN 978-80-7486-075-1 (ePub)
ISBN 978-80-7486-076-8 (mobi)
ISBN 978-80-7486-077-5 (PDF)

Obsah

KAPITOLA I. FARINOVO MLÁDÍ	5
KAPITOLA II. VZESTUP	11
KAPITOLA III. BOHEM I ĎÁBLEM	15
KAPITOLA IV. ZLOM	23
KAPITOLA V. PATRIK LONG	29
KAPITOLA VI. SANSNOM	34
KAPITOLA VII. HRAD KRÁLE NÁKULA	40
KAPITOLA VIII. MARTIN OSUD	47
KAPITOLA IX. ROBERT ERSAND	54
KAPITOLA X. NA TEMENO KILIMA-NDŽARA	59
KAPITOLA XI. GIGANTO-PTEROSAIRIS	63
KAPITOLA XII. START V NJANGVE.	68
KAPITOLA XIII. TIKI-TIKI.	75
KAPITOLA XIV. DOPADEN.	81
KAPITOLA XV. MARTUS.	86
KAPITOLA XVI. INKOVÉ.	89
KAPITOLA XVII. INKA ATAHUALPA.	94
KAPITOLA XVIII. NA PRAHU SMRTI.	101
KAPITOLA XIX. SVĚT V NEBEZPEČÍ.	108
KAPITOLA XX. VE SPOLEČNOSTI NÁRODU.	113
KAPITOLA XXI. NEZDAŘENÝ POKUS.	117
KAPITOLA XXII. ROZKAZ NĚMECKU.	124
KAPITOLA XXIII. PAX!	129
ZÁVĚR.	131

KAPITOLA I.

FARINOV MLÁDÍ

„A všichni ti četní bohové“, končil přednášku profesor dějepisu na reálce v Černově, „měli od svého vládce Dia přidělený obor, který řídili: Lstivý, taškářský Hermes vedl, co nejlépe odpovídalo jeho povaze: obchod. Krásný, věčně mladý Hélios udržoval Slunce v pravidelném koloběhu. Zasmušilý Hádes vládl v Podsvětí, kam také Zeus, hlava této velkolepé organizace, všemocný vládce světa i vesmíru, otec bohů i lidstva, poslal na nátlak své choti bohyně Héry svého syna Héfaista, svěřiv mu pod moc oheň. Héfaistos byl ustanoven božským kovářem. Byl velký duchem, ale tělem byl mrzák od svého narození. Měl široké plece, ale byl přihrblý a kulhal.“

Třídou zašuměl šepot a dušený smích. Profesorovy černé, pichlavé oči zatěkaly po třídě, až utkvěly na sražené postavičce žáka v první lavici, na kterou se soustředily pohledy všech žáků. Coś jako úsměšek pohnulo profesorovými úzkými rty a současně zahučel v pozadí učebny hlas:

„Jako Farin!“

Hned nato zahlaholil třídou smích.

„Tiše! Kdo si to dovolil?“ zahřměl bohorovně profesor.

Třída okamžitě ztichla. Žáci znali přísnost profesora Duse, který pouhým pohledem dovedl zkrotit nejtroufalejší rozpustilce. Ale věděli také, že profesor Dus nemá žáka Farina zvlášť v lásce. Bystří kvartáni vystihli, že přísný výraz v profesorově hubené, nažloutlé tváři je přetvářkou, která se marně snažila zakrýt úsměšek, jež profesor setřel jemným kapesníkem a suše odkašlav, rozhovořil se:

„Nestřím nikomu drzosti! Ani vám, Kasko! Večer se sejdu s vaším otcem. Povím mu, jak nepřístojně se chováte. Pan obchodní rada jistě nebude mít radost z vaší neomalenosti.“

Vtom se na chodbě rozlaholil školní zvon. Hodina dějepisu byla skončena. Profesor Dus vyšel ze třídy.

Sotvaže se však za ním zavřely dveře, zaburácel třídou pustý smích.

„Héfaistos! Chachachá! Nové jméno pro Farina! Camélus dromedárius je už tuze otřepáno! Kasko! Křest! Pokřtíme Farina!“ ozývaly se ječivé i hučící hlasy.

Senior třídy, osmnáctiletý krasavec Vilém Kaska, dvojnásobný repetent, přinesl s umyvadla džbán s vodou a stanul nad Farinem, klidně sedícím v lavici:

„Já tě křtím ve jménu Dia, vládce –“

„Co to tropíte?“ třeskl do věavy ostrý hlas od dveří.

Rozdováděná mládež se změnila v sochy. Kaskova ruka se džbánem sklesla.

„Co to tropíte, táží se!“ změnil otázku v rozkaz profesor fyziky Hálek, přistoupiv ke Kaskovi, který rozpačitě mlčel.

„Pouhý žert, pane profesore,“ odpovídal za Kasku s trpkým úsměvem Farin. „Pan profesor Dus nám přednášel o starořeckých bozích a dokonale vylíčil přihrblého a kulhavého Héfaista, což se žákům tak líbilo, že mne právě křtili tím jménem, které je mně milejší, nežli velbloud jednohrbý, jak mi říkali dosud,“ končil s otevřeným pohledem svých blankytně modrých očí a mírným výrazem v dětské, bledé tváři.

Hálkova drobná postava jako by rostla po těchto slovech. Šedé oči metaly blesky, obličej, vroubený plnovousem, zrudl.

Chvilí bylo napjaté ticho. Žáci čekali výbuch. Věděli, že jak není Farinovi nakloněn profesor dějepisu, tak si tohoto mrzáčka oblíbili profesori reálných věd, v nichž Farin velmi vynikal. A zvláště ve fyzice. Sám čert sem přivedl Hála, když podle rozvrhu hodin měla následovat čeština...!

Konečně profesor promluvil:

„Podám o vašich darebáctvích podrobnou zprávu v dnešní konferenci, Kasko,“ začal mrazivě. „Je toho více, co jsem zjistil,“ dodal významně. A k ostatním: „Místo češtiny máme dnes fyziku. Vezměte své věci a jděte do fyzikální učebny.“

Když profesor Hálek vyšel ze třídy, sklonil se Kaska k Farinovi:

„Skrčku,“ syčel mu do tváře, „budu-li potrestán, těš se!“ zdůraznil svůj slib zaťatou pěstí!

Farin ani nehlesl. Jen se trpce usmál.

Co vše už vytrpěl! A nejen v době studií. Už jeho útlé mládí bylo řetězem ústrků a pošklebků, výsměchu a pohrdání. Nikdy nepoznal lásky, neslyšel vlídných slov.

Jeho otec byl mistrem v tkalcovně. Přicházel domů unaven, ustarán, uštván. Matka měla hokynářský krámek, kde trávila celé dny až do pozdních večerů. Malý Arnošt byl odkázán na sebe sama. Málo poznal blahého tepla, jakým hřeje mateřská a otcovská láska. Ba nepoznal ho vůbec. Oba jeho rodiče, statní, bezvadně urostlí, nemohli utajit trpkosti při pohledu na své jediné dítě – mrzáka, jakého jim nadělil krutý osud.

A venku bylo ještě hůře. Co se naplakal, hledě závistivě na dovádějící a rejdicí děti, zatím co on bezmocně seděl na prahu domku, marně se snaže postavit na slabé nožky, jejichž kosti byly změkklé křivicí. Nechtěly si s ním hrát, s mrzákem.

Když pak začal chodit do školy na nožkách vyztužených železnými tyčkami, trpěl snad ještě více. Vlídna slova, zjevná útrpnost a ohledy, jimiž mu učitel, sice v dobrém úmyslu, ale přece připomínal jeho tělesný stav, ho nepotěšily, naopak, bolely.

Jak rád by byl šplhal, cvičil na hrazdě, bradlech! Nesměl. Směl se jen dívat...

Postupem doby se jeho neduh zlepšil. Kosti ztvrdly. Nemusel už vyztužovatí nohy železnými tyčkami ani tuhými koženými pouzdry.

Když pak vychodil obecnou školu ukázalo se, že následky křivice nejsou tak zlé. Hoch nebyl hrbatý. Jen poněkud sražený v ramenou. Jeho trup byl však nepoměrně silný a těžce jej nesly slabé nohy. Hrud' byla vyklenuta, orgány, zvláště plíce zdravě vyvinuty. Trup tohoto dítěte sliboval vyvinout se ve vzorný útvar, který, až dospěje v muže, bude hýřit atletickou silou paží.

Zajímavá byla tklivá krása Arnoštova obličejje. Měl černé, kučeravé vlasy. Zpod černého, mírně klenutého obočí zářily jaksi přemoudřele blankytné oči a mezi rudými rty probleskovaly bílé, zdravé zuby. Krásný hoch, říkali, kdož pohlédli do jeho tváře. Škoda ho, politoval, kdo pohlédl na jeho slabé nohy.

Ale nejvýš podivno je, že příroda ve svém nevyzpytatelném rozmaru vložila do tohoto nesouměrného těla – velikého ducha.

Už jako dítě jevil Farin vlohy a schopnosti, které budily u učitelů údiv. Nelze říci, že byl nějak zvlášť pilný, ale jeho paměť byla úžasná. Byl vždy prvním žákem. Proto jeho rodiče uposlechli důtklivé rady učitele a dali Arnošta na studie.

Teď už byl v kvartě. Od primy studoval s vyznamenáním. Zvlášť fyzika a chemie byly jeho koníčkem. Jen z dějepisu má dobrou, ačkoliv ví, že by si zasloužil lepší známky. Vždy se hlásí, ale pan profesor Dus ho nevyvolá. Snad ho nevidí...

Ve třídě nebyl Farin neoblíben. Mnozí ho měli rádi. Jak by ne!

Vždyť mnohým značně pomohl, zvlášť v chemii a fyzice, kdy jeho nápovědi jako spásný dech strážného ducha vanuly třídou, až k tabuli, kde se často potil zkoušený v bezradnosti...

Příběh, jehož jsme byli svědky, posuďme proto shovívavě. Vždyť známe z vlastní zkušenosti bujnost mládeže, jejíž podstata z valné většiny není zlomyslná.

Mezi spolužáky Arnoštovými měl nejméně citu Kaska. Ale to také nebylo jeho vinou. Byl to syn továrníka, milionáře. Jeho otec byl přetížěn starostmi obchodními i jinými, jaké působí čestné funkce, kterých starý Kaska neměl málo. Byl starostou města, předsedou mnoha spolků, zasedal

ve správné radě dvou peněžních ústavů a v konsorciu obchodní akademie. Často také odjížděl z Černova do Prahy, aby se účastnil schůzí a porad v ministerstvu obchodu, v obchodní komoře a v jiných úřadech a institucích.

Proto neměl kdy, aby se věnoval výchově svého syna. Tu obstarávala matka, která však byla tím slabší, čím více Vilík tělesně sílil, rostl a dospíval. Matčina výchova hochů je pravidelně pochybná, zvláště miluje-li matka svého syna přílišnou, t. zv. opičí láskou, jako tomu bylo zde. Na chlapce platí spíše kázeň nežli něha.

Vilík se záhy vymkl z otěží...

*

Průběh konference profesorského sboru nikdo nezvěděl. Třída vyslechla jen trest, který ředitel ústavu Kaskovi před celou třídou sdělil: Čtyři hodiny karcer, nezákonné mravy a po skončení školního roku zákaz studovati dále na černovské reálce.

Žáci ustrnuli nad tak přísným trestem za pouhý žert, jak se domnívali. čekali také, že se Kaska Farinovi, pomstí. Ale k jejich údivu byl Vilík podivně zkrotlý. Marně si však lámali hlavu nad touto změnou. Nedožvěděli se ničeho.

Což bylo možno, aby se Kaska světil těm „capartům“, že hlavní příčinou tohoto trestu byla noc, proflámaná v baru? Mohl se přiznat ke krutým opatřením, jimiž otec znemožnil jeho další noční výlety, vykázav mu pokojík, z něhož byl východ jen otcovou ložnicí, kam byl vždy večer sluhou zaveden a jako skutečný vězeň uzamčen? Měl snad také ukázat klukům svá modře a fialově zpruhovaná záda jako důkaz malířských schopností svého táty?

Zajisté že nikoliv!

Vilík tedy zkrotl. A jeho zkrotnutí potrvalo dále, po celé další tři měsíce až do prázdnin. Ne snad z upřímné kajcnosti, ale prostě proto, že mu slíbil otec dvojnásobnou lekci pro sebemenší příčinu.

Uvážíme-li, že Vilík byl vášnivým plavcem, který všechny prázdné chvíle strávil na plovárně, pochopíme příčinu: Několik dní by nesměl obnažit své urostlé tělo. Po posledním otcově „malování“ zbyly stopy po celý týden. Počítá-li dvojnásob (a táta umí držet slovo), byl by v karanténě čtrnáct dní. Ne! Chraň ho pánbůh...!

Konec školního roku přinesl zlikvidování Vilíkovy aféry: Po prázdninách půjde Kaska do obchodní akademie. Jeho otec tam má vliv, což jistě ulehčí Vilíkovy studie. Beztak jednou zdědí továrnu a odborná obchodní škola mu tedy jen prospěje.

Na počátku nového školního roku odešel z Černova profesor dějepisu Dus a jeho nástupce si brzy svou nestranností a bodrostí získal úctu a lásku žactva i občanů.

Farinovi, který studoval dále, byly tyto změny samozřejmě vhod.

*

Čas plynul. Minula i Farinovi t. zv. léta klackovská, kritická doba, která se skoro u všech jinochů projevuje chorobnou domýšlivostí a neurvalostí. Ale i tu byl Farin vzácnou výjimkou: Místo těchto nectností jevílo se jeho dospívání mužnou rozvahou a zvýšenou pílí.

Celou reálku i s maturitou absolvoval Farin s vyznamenáním. Teď, kdy už začal studovat na technice v Praze, vzpomínal na své mládí jako na těžký sen, který však v posledních letech přece poněkud zvládněl. Po Kaskově odchodu z reálky změnil se duch Farinovy třídy a hlavně její poměr k Farinovi. Přezdívka „Héfaistos“ mu sice zůstala, ale nebyla už nadávkou. Spíše zněla lichtivě. Po celá tři léta, od kvinty až k maturitě byl Héfaistos pro méně nadané žáky spolehlivou studnicí vědomostí, z které zkoušení čerpali svou záchranu ve formě dovedných napovědí a při písemných pracích koloval po celé třídě Farinův spásný papírek. Takto si Héfaistos dobyl nejen přátelství spolužáků, ale získal také hmotně na honorářích v nejrůznějším způsobu, kterých ovšem neodmítal.

Hůře se však finančně protloukal na technice. Rodiče mohli ze svých skrovných příjmů platit jen na jeho nejnutnější životní potřeby a i tu se často nedostávalo.

Farin byl nucen přijmouti kondice. Vyučoval studenty v několika domácnostech, za kteroužto úmornou práci byl honorován tu chudičkou večeří, jinde svačinou a někde almužnickým honorářem.

Nejhorší byl konec studií.

Hospodářská krise, která v té době hromadně rdousila obchod i průmysl, způsobila také zastavení provozu v tkalcovně, kde otec mistroval. Arnoštův otec pozbyl svého, zaměstnání. Jeho snaha, aby se uchýlil jinde, byla marná, neboť byl už stár pro aktivní službu a práci, ale mlád pro starobní důchod. Octl se bez příjmů a bez možnosti k výdělku, odkázán se svou ženou na skrovníčský zisk ze skomírajícího hokynářského krámků.

Za těchto okolností nemohl ovšem dále platit na svého syna. Arnošt se svěřil rektoru techniky se svým zoufalým stavem, který hrozil ztroskotáním jeho dalších studií teď, kdy k jejich ukončení chybí pouze několik měsíců...

A tu se Farinova hrozná vidina rázem rozplynula: Rektor mu urychleně vymohl státní podporu a na účet podpůrného studentského fondu bezplatné obědy a večeře v akademické mense.

Farin byl zachráněn.

Konečně pak přišel den, kdy byl Arnošt Farin ve slavnostně vyzdobené aule prohlášen inženýrem elektrotechniky a chemie.

Avšak jeho radost byla zkalena smutkem. Arnoštovi rodiče se nedočkali slavného úspěchu svého syna. Oba zemřeli o měsíc dříve při chřipkové epidemii. Smrt se ani nemusela mnoho namáhati, aby vyrvala duši z těl, vysílených podvýživou.

Kam teď? Těžká odpověď. Nemá nejmenší naděje na státní službu, dokud krise nepovolí. On nemůže čekat. Se svou hotovostí vystačí nejdéle měsíc. Zbývá mu jen, aby se pokusil v soukromé službě. Ale po čtrnácti dnech marného shánění a psaní nesčíslných žádostí a nabídek viděl, že se honí za přeludy.

S posledními drobnými penězi v kapse odhodlal se k návštěvě rektora, jemuž se upřímně svěřil. Rektor slíbil pomoci a svému slibu – dostal.

Už druhého dne byl Farin povolán generálním ředitelem továrny Elochema k návštěvě. Byla to velká továrna na Smíchově, která, jak už zkrácený titul ukazuje, vyráběla stroje a přístroje pro elektrotechnický a chemický průmysl. Farin, jako inženýr chemie a elektrotechniky se v ní jistě bude moci dobře uplatnit.

Zmítán vlnami radostné naděje a mučivých pochybností, vstupoval do přepychové pracovny továrního boha...

Za několik minut se vracel s přijímací listinou v kapse.

Byl přijat sice jen za kresliče, na podřízené místo, ale s platem, který mu stačí na slušné živobytí. Bůh zaplat' i za to!

Zvlášť výhodná byla mu jednoduchá frekvence, která mu umožní, aby pokračoval ve svém soukromém studiu.

KAPITOLA II. VZESTUP

Dva roky byl už Farin kresličem v Elochemě, čípkem v ohromném stroji veliké továrny. Ztrácel se za kresličským stolem, jakých bylo ve velikém sále v pěti řadách po šesti, celkem třicet.

V čele na stupni stál stůl šéfkonstruktéra a na stěně visela veliká tabule. Toto zařízení mu připomínalo posluchárnu na technice.

Žil celkem spokojeně a v klidu. Přezdívka Héfaistos, která se i zde vynořila a uchytila, nijak ho nemrzela. Vystihl, že nemá jízlivého podkladu. Bylo to žertovně, kolegiální oslovení.

Dospěním v muže se jeho postava jaksi upravila. Seděl-li, byl krasavec. Trup dělal dojem statného muže a hlava mohla každému malíři posloužit za model mužské krásy.

Husté, černé vlasy vlnily se v přirozených kučerách, vysoké, mírně klenuté čelo svědčilo o inteligenci, jasný pohled blankytných očí budil důvěru a sympatii a hranatá brada ukazovala na energii a pevný charakter. Jen nohy byly poměrně slabé a rušily harmonii ostatního těla.

Farin se stýkal se všemi kolegy a – s nikým. To znamená, že s každým vlídně promluvil, ale neměl důvěrného přítele. Do společností nechodil. Prázdné chvíle trávil doma. Studoval...

Jednoho dne, kdy jeho kolegové už odešli, požádal šéfkonstruktéra o rozmluvu.

„Račte,“ vybídl ho suše přednosta.

Farin vyňal z aktovky několik výkresů a rozložil na přednostově stole.

„Přemýšlel jsem,“ začal klidně, „o konstrukci některých našich přístrojů. Myslím, že by bylo vhodné, uvážít některé změny. Prohlédněte si, prosím, mé výkresy.“

Konstruktérovi zahrál na rtech úsměv. Je sice chvályhodno, jeví-li mladý kreslič sestrůjný zájem. Ale kolik už ve své dlouholeté praxi viděl návrhů, které se šmahem ukázaly utopii. S trpným povzdechem zahleděl se do prvního výkresu.

Uplynulo několik minut napjatého ticha. Konečně přednosta promluvil:

„Hm,“ hučel, „tohle, zdá se... není špatné. Elektronová trubice pro Röntgenovu lampu. Zde, tohle zařízení, ano, je nesporno, že by značně zvýšilo citlivost relais. Mění to do jisté míry teorii Hallova i Zeemanova. Vlastně ji doplňuje. Hm, myslím, je že to dosti dobrý objev.“ Odložil výkres a vzal druhý:

„Copak je tohle?“ tázal se už s větším zájmem.

„Therapeutický přístroj k léčení röntgenové dermatitidy,“¹ odpověděl klidně Farin.

„Cože? Snad se pouštíte trochu daleko. Milý kolego, úspěšně léčit tkáň, zachvácené rozkladem, považuje celý odborný svět dosud za utopii. Vždyť je to nemoc horší nežli rakovina.“

„Vím. Znamenalo by to nesmírné dobrodiní pro röntgenology, z nichž mnoho je obětí svého povolání. Ale také pro trpící rakovinou, lupusem² a jinými nemocmi. Snad i malomocenství by pak bylo vyléčitelné.“

„Utopie, kamaráde! Nemohu uvěřit!“

„Račte si řádně prohlédnout výkres.“

„Z toho nezmoudřím. Chybí chemický rozbor.“

„Ano, ale ten vám prozatím nemohu dát. Uznáte, prosím...“

„Uznávám. Autorské tajemství, pravda-li? Nu, dobře. Ale jak mně potom chcete dokázat...?“

„Chtěl bych, aby továrna zhotovila jeden kus k vyzkoušení. Stálo by to nějakou stovku, ovšem kromě chemického materiálu. Pokus by se jistě vyplatil.“

„Zdaří-li se,“ usklíbl se konstruktér. „Konečně, můžeme věc předložit řediteli,“ rozhodl a odložil výkres. Zahleděl se do třetího náčrtku: „Zase Röntgen. Chcete se specializovat na paprsky?“

„Ano.“

„Inu, je to sice vděčné pole, ale... ó, počkat! Tohle je dobré. Ba velmi dobré! Výborné!! Kolego, tohle se vám podařilo! Vtipné rozřešení! Velký vzestup intenzity³ a skoro bez nákladů. Pojd'te se mnou k řediteli!“

Technický ředitel, doktor technických věd Rudl byl právě na odchodu z kanceláře. Nervosně vyslechl konstruktérovu zprávu.

„Nechte mně zde ty výkresy,“ vpadl netrpělivě. „Teď nemám kdy. Musím do schůze správní rady.“

„Dovolím si tedy předložit výkresy zítra“, řekl Farin!

„Bojíte se o ně? Nu, dobře! Zítra si prohlednu ty vaše zázraky.“

Druhého dne zvítězil – Farin. Sice ne zcela, ale i to částečné vítězství mu stačilo. Léčebný přístroj ředitel nepřijal. Nedůvěřoval mu. Snad také ředitelova ješitost, že by on, doktor a technický šéf měl přiznat mladému kresličovi nesmírně důležitý objev, rozhodla o odmítnutí. Za to byl přijat třetí Farinův návrh, nepříliš významný vědecky, ale výnosný obchodně. Avšak, jak už to bývá v podobných případech, byl také Farin za plod svého ducha poměrně slabě odměněn. Za jeho autorské právo vyplatila mu továrna

¹ Röntgenová dermatitida = těžké onemocnění tkáň, bolestivé rány, těžko léčitelné.

² Lupus = tuberkulóza kůže.

³ Intenzita = síla, prudkost.

deset tisíc, jimiž byl odbyt. Jinak se v jeho postavení nic nezměnilo. Zůstal dále kresličem.

Avšak Farin byl spokojen. Deset tisíc bylo v jeho rukou velký kapitál, který mu umožnil nákup nejnужnějších součástí a alespoň základní sestavení nového pokusného přístroje, na kterém už dlouho pracoval a s ním se nikomu nesvěřil a nesvěřil.

Zdaří-li se jeho předpoklady, pak...

*

Koncem července téhož roku obdržel Farin dopis od rektora techniky, který ho zval k návštěvě.

Samozřejmě, že neodkládal. Ještě téhož dne, pochopitelně zvědav a pln jímavých vzpomínek vstupoval do budovy, která položila teoretické základy pro jeho praktický život. Jak velkolepé, závratné byly jeho plány! A jak malicherně teď živoří...

Rektor ho přijal ve své pracovně velmi vlídně a srdečně: „Jak se vám daří, milý inženýre?“ tázal se, pokynuv Farinovi do křesla.

„Uctivě vám děkuji, magnificence. Jsem vám vděčen za –“

„Ach, neděkujte mi!“ přerušil ho rektor. „Vaše díky a vděčnost by mně zněly ironicky. Zasloužil jste si lepší existence. Ovšem, je zlá doba. Také jste sám částečně vinen. Vaše místo může být pouze prozatímní. Proč jste se nepřihlásil? V mých starostech a návalu běžných záležitostí jste mně vypadl z přehledu. Nevěděl jsem sni, že jste dosud v ELOCHEMĚ. Teprve včera jsem se náhodou sešel s generálním ředitelem, který mně vyprávěl o vašem pozoruhodném objevu. Ale tam není v dohledné době naděje na postup. Nu, nebyla vám tato prakse také na škodu. Nuže, k věci: Mám pro vás, milý příteli, pěkné místočko. Dostal jsem z ministerstva důvěrnou zprávu, že se uprázdnilo místo profesora fyziky a chemie v Černově.“

„Moje rodiště!“ zvolal Farin překvapeně.

„Tak? Snad jste tam také studoval?“

„Zajímavé! To byste teď na tomtéž ústavě učil. Zvláštní náhoda! Ministerstvo chce z úsporných důvodů sloučit oba obory a táže se mne, mohu-li doporučit vhodnou sílu, která má pro fyziku i chemii náležitou kvalifikaci. Vzpomněl jsem si na vás, který jediný z bývalých posluchačů můžete plně vyhovět. Chcete to vzít?“

„Magnificence! Bylo by pro mne štěstím!“

„Nu, hleďte na věc střízlivě. Práce tam bude mnoho.“

„Bude mi vítána!“

„Vím. Byl jste vždycky pilný. Zato však je místo dobře placeno. Napište ihned žádost a přineste mně ji i s doklady. Další už zařídím sám. Ale budete muset nastoupit už prvního září.“